

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-32>

УДК 339.92:330.332

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ І РЕАЛІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТРАННАЦІОНАЛЬНИХ КОРПОРАЦІЙ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ

PROBLEMS OF FORMATION AND IMPLEMENTATION OF INVESTMENT ACTIVITIES OF TRANSNATIONAL CORPORATIONS IN THE CONDITIONS OF DIGITALIZATION OF THE GLOBAL ECONOMY

Писаревський Микола Ілліч

кандидат економічних наук, доцент,
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6114-4866>

Кірієнко Сергій Олександрович

аспірант,
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-1775-5345>

Pysarevskiy Mykola, Kiriienko Sergii

V.N. Karazin Kharkiv National University

Стаття присвячена актуальним питанням формування і реалізації інвестиційної діяльності транснаціональних корпорацій (ТНК) в процесі цифровізації світової економіки. Проаналізовано наслідки впливу цифровізації на інвестиційну діяльність ТНК та визначено нові можливості для комунікації та управління в процесі глобалізації інформаційних потоків. Досліджено досвід реалізації успішних стратегій організації інвестиційної діяльності ТНК в умовах інформатизації. Встановлено, що успішні інвестиційні стратегії ТНК в умовах інформатизації базуються на активному впровадженні цифрових технологій, розвитку нових бізнес-моделей, ефективному використанні даних та створенні цифрових екосистем. Окреслено виклики та можливості для ТНК в процесі інформатизації світової економіки як каталізатора глибоких трансформацій у інвестиційній діяльності на основі постійної адаптації до змін глобального бізнес-середовища.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційна діяльність, інформатизація, світова економіка, глобалізація.

The article is devoted to topical issues of the the formation and implementation of investment activities of transnational corporations (TNCs) in the process of digitalizing the global economy. It is emphasized that the globalization of information flows is an important aspect of the impact of informatization on the activities of transnational corporations (TNCs), as this process is characterized by a rapid increase in the volume and speed of information transmission on a global scale, which significantly affects the operational activities and strategic planning of TNCs. The consequences of digitalization on the investment activities of TNCs are analyzed, and new opportunities for communication and management in the process of globalizing information flows are identified. The new opportunities for communication and management provided by informatization allow TNCs to increase the efficiency of their activities, respond more quickly to market changes, and better meet customer needs on a global scale. A number of challenges posed by informatization for transnational companies are substantiated, including cybersecurity, data management, adaptation to local markets, resistance to changes in the digital transformation process, competition with technology companies, and others. The success of transnational corporations in the context of informatization depends on their ability to effectively manage these challenges and leverage new opportunities, which requires flexibility, innovation, and constant adaptation to changes in the global business environment. The experience of implementing successful strategies for organizing the investment activities of TNCs in the context of informatization is studied. It is established that successful investment strategies of TNCs in the context of informatization are based on the active implementation of digital technologies, the development of new business models, the effective use of data,

and the creation of digital ecosystems. The challenges and opportunities for TNCs in the process of informatization of the global economy as a catalyst for deep transformations in investment activities based on continuous adaptation to changes in the global business environment are outlined.

Keywords: investments, investment activities, informatization, global economy, globalization.

Постановка проблеми. Сучасні інформаційні технології розвиваються з неймовірною швидкістю, а глобалізація економіки змінює правила гри для транснаціональних корпорацій (ТНК). Інформатизація, яка передбачає активне використання комп'ютерних технологій і мереж у всіх сферах життя, значно впливає на роботу ТНК, особливо у сфері інвестиційної діяльності. Транснаціональні корпорації – це великі підприємства, які працюють у різних країнах, здійснюючи виробництво на основі прямих іноземних інвестицій та контролюючи свої закордонні філії. Вони грають важливу роль у світовій економіці, впливаючи на міжнародну торгівлю, потік капіталу та технологій. Інформатизація, своєю чергою, є процесом широкомасштабного впровадження інформаційних технологій у різні аспекти життя суспільства – економічні, політичні та культурні. Для ТНК цей процес відкриває нові можливості для оптимізації виробництва, управління та маркетингу, але також ставить нові виклики, пов'язані з адаптацією до швидкозмінного цифрового середовища. Актуальність дослідження особливостей функціонування ТНК в умовах інформатизації допомагає зрозуміти нові тенденції у глобальному бізнесі та інвестиційній діяльності як інструменту підвищення конкурентоспроможності, оптимізації бізнес-процесів і максимізації прибутковості ТНК у сучасному цифровому світі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню процесів адаптації великих міжнародних компаній до цифрової ери на основі використання нових технологій для підвищення ефективності своєї діяльності та збереження конкурентоспроможності на світовому ринку присвячено роботи як вітчизняних, так і зарубіжних вчених Матвєєвої О. [1], Сьомкіної Т. [2], Євтушенко В. [3]. Основні аспекти роботи ТНК в умовах інформатизації, нові можливості та виклики, з якими стикаються міжнародні корпорації в епоху цифрових технологій ґрунтовно проаналізовано в роботах Штиль Т. [4], Кононенко Л. [5], Schiller D. [6]. Однак, питання формування і реалізації інвестиційної діяльності транснаціональних корпорацій в умовах цифровізації міжнародних економічних відносин потребу-

ють подальших теоретичних досліджень та розробки практичних підходів до вирішення.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою дослідження є обґрунтування теоретичних підходів та практичних рекомендацій до формування і реалізації інвестиційної діяльності ТНК в процесі цифровізації світової економіки.

Виклад основного матеріалу дослідження. Глобалізація інформаційних потоків є важливим аспектом впливу інформатизації на інвестиційну діяльність транснаціональних корпорацій (ТНК) [1]. Цей процес характеризується стрімким зростанням обсягів і швидкості передачі інформації в глобальному масштабі, що значно впливає на операційну діяльність та стратегічне планування інвестиційною діяльністю ТНК. Сучасні високошвидкісні мережі, такі як 5G та оптоволоконні технології, дозволяють ТНК обмінюватися інформацією між підрозділами в різних країнах майже в режимі реального часу. Хмарні технології надають доступ до корпоративних даних з будь-якої точки світу, що підвищує гнучкість та ефективність роботи, а відеоконференції дозволяють проводити глобальні наради та приймати оперативні рішення без необхідності фізичних переміщень. Впровадження глобальних ERP-систем (Enterprise Resource Planning) допомагає ТНК інтегрувати та стандартизувати бізнес-процеси в усіх підрозділах, створюючи централізовані бази даних, які забезпечують єдиний погляд на бізнес та полегшують аналітику в масштабах всієї корпорації [1]. Уніфікація інформаційних систем підвищує прозорість операцій та покращує контроль за діяльністю міжнародних підрозділів. Інтернет-технології відкривають ТНК можливість виходу на нові ринки без значних фізичних інвестицій, дозволяючи здійснювати продажі у глобальному масштабі 24/7. Соціальні мережі та цифрові платформи забезпечують прямий контакт зі споживачами по всьому світу. Системи бізнес-аналітики (BI) допомагають ТНК збирати та аналізувати дані з різних джерел у глобальному масштабі. Технології великих даних (Big Data) дозволяють обробляти великі обсяги інформації для виявлення трендів та прийняття стратегічних рішень у

сфері інвестиційної діяльності, а інструменти прогнозу аналітики допомагають передбачати зміни на глобальних ринках та адаптувати інвестиційні стратегії ТНК до мінливих умов зовнішнього середовища. Корпоративні портали та системи управління знаннями дозволяють ТНК ефективно обмінюватися досвідом та найкращими практиками між різними підрозділами, забезпечуючи можливість навчання співробітників у глобальному масштабі завдяки системам e-learning. Технології штучного інтелекту автоматизують процеси обміну знаннями та підтримують прийняття рішень.

Однак глобалізація інформаційних потоків ставить перед ТНК нові виклики. Забезпечення кібербезпеки та захисту конфіденційної інформації в умовах глобального обміну даними є надзвичайно важливим завданням. Важливо також дотримуватися різних законодавчих вимог щодо обробки та зберігання даних у різних країнах, таких як GDPR в ЄС. Не менш складним є подолання мовних та культурних бар'єрів при впровадженні глобальних інформаційних систем та прийнятті інвестиційних рішень. Глобалізація інформаційних потоків сприяє формуванню більш гнучких та децентралізованих організаційних структур ТНК, виникненню нових форм міжнародної співпраці, таких як віртуальні команди та проектні групи, а також зміні ролі головних офісів, які все більше фокусуються на стратегічному управлінні та координації глобальних інформаційних потоків.

Таким чином, глобалізація інформаційних потоків стала ключовим фактором, що визначає конкурентоспроможність ТНК у сучасному світі. Вона дозволяє компаніям оптимізувати свої операції, швидко реагувати на зміни ринку та ефективно використовувати свої глобальні ресурси. Водночас це вимагає постійного інвестування в розвиток інформаційних технологій та адаптації бізнес-моделей до нових умов глобального інформаційного середовища. Інформатизація відкрила перед ТНК широкий спектр нових можливостей для комунікації та управління, які суттєво вплинули на ефективність їхньої діяльності в глобальному масштабі [2]. Технології відеоконференцій, такі як Zoom, Microsoft Teams та Google Meet, дозволили проводити віртуальні зустрічі з учасниками з різних країн, значно економлячи на відрядженнях. Платформи для спільної роботи над документами, наприклад Google Docs і Microsoft Office 365, забезпечили можливість одночасної роботи над про-

ектами співробітників з різних часових зон, а месенджери та корпоративні соціальні мережі, такі як Slack і Microsoft Yammer, покращили оперативну комунікацію між співробітниками та підрозділами. Впровадження систем управління ланцюгами поставок (SCM) дозволило ТНК в реальному часі відстежувати рух товарів та оптимізувати логістичні процеси, використовуючи технології Інтернету речей (IoT) для моніторингу стану товарів під час транспортування та зберігання. Використання технологій блокчейн підвищило прозорість та безпеку транзакцій у ланцюгах поставок. Впровадження CRM-систем (Customer Relationship Management) дозволило ТНК централізовано управляти взаємовідносинами з клієнтами в глобальному масштабі, використовуючи чат-ботів та систем штучного інтелекту для автоматизації обслуговування клієнтів 24/7, а також аналіз даних про клієнтів для персоналізації сервісу та прогнозування потреб споживачів.

Автоматизація бізнес-процесів включає впровадження систем роботизованої автоматизації процесів (RPA) для виконання рутинних операцій та використання технологій машинного навчання для оптимізації виробничих процесів і прогнозування попиту. Системи бізнес-аналітики (BI) забезпечують автоматизацію звітності та підтримку прийняття рішень. Впровадження глобальних систем управління персоналом (HRM) дозволило централізовано обліковувати та розвивати людські ресурси ТНК, використовуючи платформи для електронного навчання (e-learning) для підвищення кваліфікації співробітників у глобальному масштабі та застосовуючи аналітику HR-даних для оптимізації процесів найму, розвитку та утримання талантів. Фінансове управління в ТНК включає впровадження глобальних систем для централізованого контролю за фінансовими потоками, використання технологій блокчейн для оптимізації міжнародних платежів та зниження транзакційних витрат, а також застосування інструментів прогнозу аналітики для управління фінансовими ризиками. Управління знаннями передбачає створення корпоративних порталів для обміну досвідом та найкращими практиками між підрозділами ТНК, впровадження систем управління документообігом для централізованого зберігання та доступу до корпоративної інформації, а також використання технологій штучного інтелекту для автоматизованого аналізу та категоризації корпоративних знань.

Інноваційний менеджмент у ТНК включає створення цифрових платформ для збору та оцінки інноваційних ідей співробітників з різних підрозділів, використання технологій віртуальної та доповненої реальності для прототипування нових продуктів, а також застосування методології відкритих інновацій для залучення зовнішніх партнерів до інноваційного процесу. Управління ризиками включає впровадження систем моніторингу та раннього попередження для виявлення потенційних ризиків у глобальному масштабі, використання технологій великих даних для аналізу та прогнозування ринкових, політичних та екологічних ризиків, а також застосування сценарного моделювання для розробки стратегій реагування на різні типи ризиків. Корпоративне управління в ТНК включає впровадження систем електронного документообігу для підвищення прозорості та ефективності управління, використання технологій блокчейн для забезпечення безпеки та незмінності корпоративних рішень, а також застосування аналітичних інструментів для оцінки ефективності роботи ради директорів та топ-менеджменту. Нові можливості для комунікації та управління, які надає інформатизація, дозволяють ТНК підвищувати ефективність своєї інвестиційної діяльності, швидше реагувати на зміни ринку та краще задовольняти потреби клієнтів у глобальному масштабі. Водночас, це вимагає від компаній постійного інвестування в розвиток цифрових компетенцій та адаптації організаційної культури до нових форм роботи та взаємодії.

Інформатизація створює для транснаціональних корпорацій серйозні виклики [3], які не варто ігнорувати для забезпечення успішної інвестиційної діяльності та досягнення поставлених стратегічних цілей на міжнародному рівні. Кібербезпека стала важливим викликом для ТНК, оскільки зростає кількість та складність кібератак на їхню інфраструктуру. Це призводить до ризиків витоку конфіденційної інформації та персональних даних клієнтів, а також загроз для репутації бренду у випадку успішних кібератак. Однак, у цьому контексті з'являються й можливості: розвиток власних відділів кібербезпеки, впровадження передових технологій захисту, співпраця з провідними компаніями у сфері кібербезпеки, а також використання технологій блокчейн для підвищення безпеки транзакцій та зберігання даних. Управління даними також створює виклики, зокрема необхідність обробки та аналізу величезних обсягів даних, забез-

печення відповідності законодавству про захист персональних даних у різних країнах, та інтеграцію даних з різних джерел і підрозділів компанії. Водночас, можливості включають використання технологій Big Data та штучного інтелекту для отримання цінних бізнес-інсайтів, покращення клієнтського досвіду завдяки персоналізації на основі аналізу даних, та оптимізацію бізнес-процесів і прийняття рішень на основі даних. Адаптація до локальних ринків є ще одним важливим аспектом, що включає балансування між глобальною стратегією та локальними потребами, врахування культурних, правових та економічних особливостей різних країн, а також швидку адаптацію до змін на локальних ринках. Використання цифрових технологій для більш гнучкого управління локальними операціями, створення персоналізованих продуктів та послуг для різних ринків, та залучення місцевих талантів і партнерів завдяки цифровим платформам стають значними можливостями.

Цифрова трансформація, хоча і вимагає значних інвестицій у нові технології та навчання персоналу, може викликати опір змінам всередині організації та ризики, пов'язані з впровадженням нових технологій та бізнес-моделей. Проте, вона також відкриває можливості для підвищення ефективності та скорочення витрат завдяки автоматизації процесів, створення нових продуктів та послуг на основі цифрових технологій, та вихід на нові ринки завдяки цифровим каналам продажів та комунікації. Конкуренція з технологічними компаніями також становить виклик для ТНК, включаючи зростання конкуренції з боку технологічних гігантів та стартапів, необхідність швидкої адаптації до нових технологій та бізнес-моделей, та ризик втрати ринкової частки через інновації конкурентів. Однак, створення партнерств та альянсів з технологічними компаніями, інвестиції в перспективні стартапи та технології, а також розвиток власних інноваційних лабораторій та R&D центрів можуть стати відповіддю на ці виклики. Управління глобальною робочою силою також вимагає координації розподілених команд у різних часових зонах, забезпечення ефективної комунікації та співпраці між різними культурами, та залучення і утримання талантів у конкурентному глобальному середовищі. Використання цифрових платформ для ефективної віддаленої роботи та співпраці, впровадження систем управління талантами на основі штучного інтелекту, та

розвиток глобальної корпоративної культури за допомогою цифрових інструментів можуть значно покращити ці процеси.

Успіх транснаціональних корпорацій в умовах інформатизації залежить від їхньої здатності ефективно управляти цими викликами та використовувати нові можливості. Це вимагає гнучкості, інноваційності та постійної адаптації до змін у глобальному бізнес-середовищі. Прикладами успішних інвестиційних стратегій ТНК в умовах інформатизації є діяльність таких компаній як Amazon, Netflix та ін. [4].

Amazon є лідером в е-комерції та хмарних технологіях завдяки постійному впровадженню інновацій у логістиці та доставці, таких як Amazon Prime та дрони для доставки. Розвиток хмарної платформи Amazon Web Services (AWS) і використання великих даних для персоналізації рекомендацій та ціноутворення також відіграють ключову роль. Ці зусилля дозволили Amazon домінувати на ринку е-комерції, зробили AWS лідером ринку хмарних послуг і сприяли значному зростанню вартості компанії та її розширенню її присутності на нових ринках за рахунок прямих іноземних інвестицій, що дозволило компанії збільшити прибуток у I кварталі 2024 р. порівняно з попереднім періодом та тримати дохід на рівні 143,3 млрд дол. Netflix здійснив революцію у сфері розваг, перейшовши від DVD-прокату до стрімінгової платформи. Компанія створює оригінальний контент на основі аналізу даних про вподобання користувачів і впроваджує алгоритми рекомендацій для персоналізації контенту. Це дозволило Netflix стати глобальним лідером у сфері стрімінгових сервісів, успішно конкурувати з традиційними медіа-компаніями та створювати культові серіали і фільми. Starbucks активно трансформується в цифровому середовищі ритейлу за допомогою мобільного додатку для замовлень та оплати, впровадження програми лояльності з персоналізованими пропозиціями та використання даних для оптимізації асортименту та розташування кав'ярень. Ці кроки привели до збільшення частоти відвідувань, середнього чеку, покращення клієнтського досвіду та ефективного управління запасами, що зменшує відходи. В цілому мережа кав'ярень Starbucks до 2030 р. планує збільшити кількість закладів з нинішніх 38 тис. до 55 тис. [5]. Nike створює цифрову екосистему для спортсменів через платформи Nike+, Nike Training Club та додаток SNKRS. Персоналізація продуктів

реалізується через платформу Nike By You, а інтеграція онлайн та офлайн каналів продажів сприяє зростанню прямих продажів через цифрові канали. Це посилює зв'язок з клієнтами через цифрові спільноти та надає цінні дані для розробки нових продуктів. Siemens є лідером у впровадженні Індустрії 4.0 та цифрових двійників [3]. Компанія розробила платформу MindSphere для промислового інтернету речей і створює цифрові двійники для оптимізації виробничих процесів, інвестуючи в розробку штучного інтелекту та машинного навчання. Це забезпечує лідерство у сфері автоматизації виробництва та енергетики, створює нові потоки доходів від цифрових послуг та підвищує ефективність власних виробничих процесів. Unilever активно використовує цифровий маркетинг та електронну комерцію, створюючи власні платформи для онлайн-продажів. Компанія використовує штучний інтелект для оптимізації маркетингових кампаній, співпрацює з інфлюенсерами та створює вірусний контент. Ці стратегії призвели до значного зростання продажів через цифрові канали, підвищення ефективності рекламних витрат та покращення розуміння споживачів, що дозволяє швидко адаптуватися до трендів [6].

Toyota займається інноваціями в автомобільній індустрії, розробляючи підключені автомобілі та системи автономного водіння. Компанія інвестує в технології штучного інтелекту та робототехніки, створюючи платформу мобільності як послуги (MaaS). Це дозволяє Toyota зберігати лідерські позиції в умовах трансформації автомобільної галузі, розвивати нові напрямки бізнесу, пов'язані з мобільністю, та підвищувати безпеку і комфорт користувачів. Наведені приклади демонструють, як успішні транснаціональні корпорації адаптуються до умов інформатизації, використовуючи цифрові технології для трансформації своїх бізнес-моделей, покращення клієнтського досвіду та створення нових джерел доходу шляхом активної інвестиційної діяльності на основі ключових факторів успіху, зокрема: інноваційність, гнучкість та здатність ефективно використовувати дані для прийняття інвестиційних рішень.

Висновки. Дослідження особливостей функціонування транснаціональних корпорацій та трансформації підходів до реалізації інвестиційної діяльності в умовах інформатизації дозволяє зробити кілька важливих висновків. Інформатизація кардинально змінила ландшафт глобального бізнесу, створивши

нові можливості та виклики для транснаціональних корпорацій (ТНК). Цифрові технології стали ключовим фактором конкурентоспроможності на міжнародному ринку. Їхній вплив на діяльність ТНК є всеохоплюючим, зачіпаючи всі аспекти бізнесу – від виробництва і логістики до маркетингу, управління персоналом та інвестиційної діяльності. Глобалізація інформаційних потоків дозволила ТНК оптимізувати процеси управління та прийняття інвестиційних рішень у світовому масштабі. Однак, ТНК стикаються з низкою викликів в умовах інформатизації, включаючи кібербезпеку, управління даними, необхідність постійної цифрової трансформації та конкуренцію з технологічними компаніями. Водночас, ці виклики створюють нові можливості для інновацій та розвитку. Успішні стратегії ТНК в умовах інформатизації базуються на активному впровадженні цифрових технологій, розвитку нових бізнес-моделей, ефективному використанні даних та створенні цифрових екосистем. Компанії, які змогли успішно адаптуватися до нових умов, отримали значні конкурентні переваги. Інформатизація сприяла появі нових форм міжнарод-

ної співпраці та конкуренції. ТНК все частіше вступають у стратегічні альянси з технологічними компаніями, інвестують у стартапи та створюють власні інноваційні лабораторії з зарубіжними партнерами, розширюючи таким чином власну мережу. Роль людського капіталу в умовах інформатизації також зросла. ТНК змушені постійно інвестувати в розвиток цифрових компетенцій своїх співробітників та залучати таланти з технологічної сфери. Майбутнє ТНК нерозривно пов'язане з подальшим розвитком інформаційних технологій. Очікується, що такі тренди, як штучний інтелект, інтернет речей, блокчейн та віртуальна реальність, будуть відігравати все більшу роль у інвестиційних стратегіях ТНК. Таким чином, інформатизація стала каталізатором глибоких трансформацій у інвестиційній діяльності ТНК, відкриваючи нові горизонти для розвитку та вимагаючи постійної адаптації до змін глобального бізнес-середовища. Успіх ТНК у майбутньому значною мірою залежатиме від їхньої здатності ефективно використовувати можливості, які надає інформатизація, та вирішувати пов'язані з нею виклики.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Матвеева О. В. Особливості транснаціоналізації міжнародної системи в умовах глобалізації. *Міжнародні відносини. Сер. Політичні науки*. Інститут міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка. 2017. Вип. 16. С. 113–116.
2. Сьомкіна Т. В. Взаємоінтеграція макроекономічних систем при формуванні інформаційної інфраструктури. *Актуальні проблеми управління та економічного розвитку в умовах інформатизації суспільства*. 2016. № 45. С. 118–120.
3. Євтушенко В. А., Куценко Т. М., Данилейко Є. І. Інформаційне забезпечення управління зовнішньоекономічною діяльністю в контексті цифровізації і розвитку індустрії 4.0. *Електронний журнал «Ефективна економіка»*. 2023. № 4. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.4.31>
4. Штиль Т. В. Роль транснаціональних корпорацій в економічному розвитку країн світу в умовах сучасних глобальних трансформацій. Національний авіаційний університет. Київ, 2021. 92 с.
5. Кононенко Л. В., Назарова Г. Б., Шишкіна Т. М. Трансформування міжнародної торгівлі в умовах глобалізації і цифровізації економіки. *Наука і техніка сьогодні*. 2022. № 5(5). С. 110–121.
6. Schiller Dan. *How to Think about Information*. Urbana: University of Illinois Press, 2007. 267 p.

REFERENCES:

1. Matvyeeva O. V. (2017) Osoblyvosti transnatsionalizatsii mizhnarodnoi systemy v umovakh hlobalizatsii [Peculiarities of the transnationalization of the international system in the conditions of globalization]. *Mizhnarodni vidnosyny. Ser. Politychni nauky. Instytut mizhnarodnykh vidnosyn Kyivskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka*, issue 16, pp. 113–116. (in Ukrainian)
2. Syomkina T. V. (2016) Vzayemointegratsiya makroekonomichnykh system pry formuvanni informatsiynoyi infrastruktury [Interintegration of macroeconomic systems in the formation of information infrastructure]. *Aktualni problemy upravlinnya ta ekonomichnoho rozvytku v umovakh informatyzatsii suspilstva*, no. 45, pp. 118–120. (in Ukrainian)
3. Yevtushenko V. A., Kutsenko T. M., Danylyko Y. I. (2023) Informatsiine zabezpechennia upravlinnia zovnishnoekonomichnoyu diyalnistyu v konteksti tsyfrovizatsii i rozvytku industriyi 4.0 [Information support for managing

foreign economic activity in the context of digitalization and the development of Industry 4.0]. *Elektronnyi zhurnal «Efektyvna ekonomika»*, no. 4. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.4.31> (in Ukrainian)

4. Shtyl T. V. (2021) Rol transnatsionalnykh korporatsiy v ekonomichnomu rozvytku krayin svitu v umovakh suchasnykh hlobalnykh transformatsiy [The role of transnational corporations in the economic development of countries in the context of modern global transformations]. Natsionalnyy aviatsiynyy universytet. Kyiv, 92 p. (in Ukrainian)

5. Kononenko L. V., Nazarova G. B., Shyshkina T. M. (2022) Transformuvannya mizhnarodnoyi torhivli v umovakh hlobalizatsii i tsyfrovizatsii ekonomiky [Transformation of international trade in the conditions of globalization and digitalization of the economy]. *Nauka i tekhnika s'ohodni*, no. 5(5), pp. 110–121. (in Ukrainian)

6. Schiller Dan. (2007) How to Think about Information. Urbana: University of Illinois Press. 267 p.